

Καταναλωτές και Ασφάλεια Τροφίμων

του Δρ. Λουκάς Αριστοδήμου*

(Ομιλία σε Ημερίδα Γενικού Χημείου, Ξενοδοχείο Κλεοπάτρα, 25/02/2010)

Θα 'θελα να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση σας και να σας συγχαρώ για τη διοργάνωση αυτής της πολύ σημαντικής ημερίδας. Εμείς σαν **Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής**, εκτιμούμε ιδιαίτερα τη δουλειά σας και διατηρούμε μια καλή σχέση με το Γενικό Χημείο.

Ο ρόλος του οργανισμού σας για την ασφάλεια των τροφίμων είναι καθοριστικός. Αυτό που θέλουμε από σας, είναι να συνεχίσετε να λειτουργείτε με επαγγελματισμό, αντικειμενικότητα διαφάνεια, ζήλο και ταχύτητα. Γνώμονας σας να είναι η αρχή της πρόληψης και έγνοια σας η υγεία των καταναλωτών.

Το τι περισσότερο θέλουμε εμείς αφορά στο σωστό νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο που η πολιτεία έχει υποχρέωση να διαμορφώσει για να μπορείτε εσείς και οι άλλες υπηρεσίες που ασχολούνται με τα τρόφιμα, να λειτουργείτε με ανεξαρτησία και αποτελεσματικότητα και χωρίς παρεμβάσεις οποιωνδήποτε συμφερόντων.

Είμαστε χώρα ευρωπαϊκή και θέλουμε να εφαρμόζονται και στη δική μας χώρα όσα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΕ έχει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ασφάλεια των τροφίμων. Αυτή διασφαλίζει τη δυνατότητα ανίχνευσης των τροφίμων σε όλη την πορεία τους από το αγρόκτημα στο πιάτο μας, ξεπερνώντας ακόμα και τα σύνορα της.

Οι κανόνες για την ασφάλεια τροφίμων και ζωοτροφών συμπληρώνονται από μέτρα σε τομείς στους οποίους απαιτείται **ιδιαίτερη προστασία για τον καταναλωτή**, όπως η χρήση φυτοφαρμάκων, συμπληρωμάτων διατροφής, χρωστικών ουσιών, αντιβιοτικών, ορμονών κλπ.

Για την έγκαιρη επίλυση προβλημάτων που προκαλούν τα ανασφαλή τρόφιμα, εφαρμόζεται ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, ώστε, να προστατεύονται προληπτικά οι καταναλωτές από τροφικές δηλητηριάσεις και άλλες επιπτώσεις στην υγεία τους.

Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις σχετικά με τα τρόφιμα έχουν έγκυρες επιστημονικές βάσεις. Με βάση τη Λευκή Βίβλο του 2000, ίδρυσε την **Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EAAT)**, που είναι **ανεξάρτητος** οργανισμός για να παρέχει συμβουλές για την εκπόνηση της σχετικής νομοθεσίας, αλλά και για την αντιμετώπιση των έκτακτων καταστάσεων.

Η **EAAT** λαμβάνει αποφάσεις εφαρμόζοντας την αρχή της **προφύλαξης**. Με άλλα λόγια, ενεργεί αμέσως μόλις οι επιστήμονες δηλώσουν ότι υπάρχει εν δυνάμει κίνδυνος, χωρίς να περιμένει την επιστημονική επιβεβαίωση.

Ο θεσμός της **Ανεξάρτητης Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων** έχει υιοθετηθεί και λειτουργεί επίσης σε όλες τις χώρες μέλη πλην της Κύπρου. Εμείς ζητούμε την ίδρυση της **AAAT** από το 2002 και η απαίτηση μας ευρίσκεται και στο καταστατικό μας.

Το 2006 σε συνάντηση που είχαμε με τον τότε υπουργό υγείας, τον ενημερώσαμε για το έλλειμμα αυτό και αφού το επιβεβαίωσε έβαλε άμεσα θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο το 2007 αποφάσισε τη δημιουργία νομοθεσίας που έγινε και εστάλη για σχολιασμό το 2008.

Εμείς δώσαμε τις απόψεις μας αμέσως. Γνωρίζουμε, από συνάντηση που είχαμε με τον νυν υπουργό πως θέλει να προωθήσει την ίδρυση της **AAAT**, είμαστε όμως σε θέση να γνωρίζουμε πως κάποιοι από το Υπουργείο Γεωργίας αντιτίθενται. Αυτό μας λυπεί, γιατί είναι

μέρος μιας νοοτροπίας που θέλει να θέτει υπηρεσιακά ή/και άλλα συμφέροντα πάνω από το υπέρτατο συμφέρον της προστασίας της υγείας των καταναλωτών. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε για πολλοστή φορά να ζητήσουμε από τους αρμόδιους στο Υπουργείο Γεωργίας να αναθεωρήσουν τη στάση τους και να δουν το θέμα θετικά.

Εξετάζοντας το νομοσχέδιο που προτάθηκε, σε σύγκριση και με τη Λευκή Βίβλο, καθώς και με τη λειτουργία της **EAAT**, έχουμε την άποψη πως αυτό δεν ικανοποιεί, ιδιαίτερα ως προς την **ανεξαρτησία**, τη **διαφάνεια** και την **άμεση ενημέρωση** των καταναλωτών.

Στο θέμα της επιστημονικής διαχείρισης των κινδύνων, ιδιαίτερα σε σχέση με τα γεωργικής και κτηνοτροφικής προέλευσης τρόφιμα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές κλπ, έχουμε την άποψη πως δεν δημιουργούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις και οι αναγκαίοι μηχανισμοί για ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση τους.

Ενώ βασική αρχή της **AAAT** είναι η επίτευξη του ψηλότερου δυνατού βαθμού υγείας των καταναλωτών ώστε να αποκατασταθεί και να εδραιωθεί η **εμπιστοσύνη** και η **αυτοπεποίθηση** των καταναλωτών, αυτό δεν το έχουμε διαγνώσει μέσα από το σχετικό νομοσχέδιο.

Τελειώνοντας θα 'θελα να τονίσω ξανά πως η δημιουργία της **AAAT** δεν είναι απλή προσδοκία αλλά και απαίτηση μας που πρέπει σύντομα να υλοποιηθεί, γιατί οι Κύπριοι καταναλωτές δεν μπορούν να συνεχίσουν να είναι ευρωπαίοι πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

***Πρόεδρος Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής**
